

3.

VISSZAEMLÉKEZÉSEK

VIDEÓINTERJÚ BEKE BÉLÁVAL, A MAGYAR RENDŐR VOLT FOTÓSÁVAL

Beke Béla 1941-ben, november 1.-én született Budapesten, és 1964-ben került a rendőrséghez, először Dunakeszire, a BM Kutyavezető képző iskolához majd a Magyar Rendőrhöz fotóriporternek.

Az első riportomat nem fogom felejteni soha. A dorogi tanácselnök Vörös Csillag Érdemrendet kapott – mivel olyan jól működött ott az önkéntes rendőri csoport – ezért készítettünk vele interjút. De voltunk Ózdon is, Farkasvölgyben, ott is egy kiváló önkéntes rendőri csoport működött. Békési Jóskával voltunk, aki sajnos már nem él. A bányász önkéntes rendőrök is kaptak Vörös Csillag Érdemrendet, én pedig kijelentettem, hogy csak akkor vagyok hajlandó velük riportot készíteni, ha lent a bányában, a munkahelyükön készíthetek képeket. Be kellett öltöznöm, egyéni védőberendezés, sisak, gumicsizma, és irány a föld mélye. Arra emlékszem, hogy csak gőzölögtem sokáig, mert olyan páratartalom volt, de aztán azt mondtam nekik, ha már egyszer levittek bennünket is, megtisztelték

vele, hogy meghívtak oda le, akkor tiszteletből rakjunk meg egy csillét. Kettőn meg is raktunk egy csillét szénnel, és azt mondták, hogy még ilyen riportergarnitúra nem járt náluk, mert eddig, akik odajöttek, azok csak a bánya bejáratáig mentek, ott csinálták meg a képet, meg a beszélgetést.

Ezek a bányászok azért érdemelték ki a ki-tüntetést, mert a környéken nagyos sok lopás történt, vittek mindent, alkatrészeket, bányafát, és minden ami jött. Jó hely-, és emberismerettel rendelkeztek, hiszen ott dolgoztak a tolvajok is, vagy a bányászkolónián laktak, így hamar rájöttek arra, hogy ki vitte el, és ők tudták segíteni a rendőrök munkáját. Szállítószalagot loptak: kellett fűteni, vagy cipőtalpnak. Ha meghibásodott a szalag, nem volt raktáron, újra kellett rendelni, és ezzel lassították a többiek munkáját.

Volt egy nagyon kedves kollégánk, aki a bűnügyi vonalat vitte, a Mattyasovszky Jenő, ő híres krimiszerző is volt abban az időben, szóval ő belecsöppent egy olyan gyilkossági sorozatba, amely Budapestet lázban tartotta. Három kisgyereket gyilkoltak meg, és ő ezt megírta. És megírta az igazságot, mert azt írta le, amit a nyomozók elmondtak, hogy a másik két gyereknek nem kellett volna meghalnia, mert az első gyilkosság után a nyomozók körülbelül tudták, hogy ki az elkövető, és ő ezt közölni akarta. Meg azt is, hogy ki volt a felelős azért, hogy nem fogták el a tettest az első ölés után, ki volt aki presztízskérdést csinált abból, hogy nem engedte letartóztatni az illetőt. Kétszer visszadobták a cikkét, mert csak szőrmentén lehetett megírni az igazságot.

Jenő bácsi az első olyan bűnügyi rendőr volt, aki úgynevezett Korvin Ottó Bűnügyi Szakiskolát végzett. És akik onnan kikerültek, azok mindegyike ízig-vérig bűnügyi szakértővé vált. Sokan, akik onnan kerültek ki tábournokok lettek.

Másik nagy név Bán Ernő. Ő az állambiztonsági vonalat vitte a szerkesztőségben, de ő is gyakorlati ember volt. Nagy tapasztalatú

ember, hírszerzőként is dolgozott annak idején, külföldön.

*Ózd,
Farkasvölgy*

A Martinkó Karcsi egészen emblemikus figurája volt a szerkesztőségnek. Nagyon sokat dolgoztam vele. Nyomozóként kezdte, és úgy került a szerkesztőségbe, mert íráskényszere volt, de az újságírás mellett nagyos sok riportot készített a rádióknak, a „Mit üzen a rádió” című műsornak. Én a legnagyobb erényének azt tartottam, hogy a riport alatt két, vagy három mondatnál többet nem beszélt, hagyta az alanyokat kibontakozni.

Róla mesélik, hogy rövidnadrágban ment el rendőrnek jelentkezni, olyan fiatal volt, aztán hazaküldték, hogy öltözzön már fel rendesen egy ilyen fontos alkalomra.

Ott dolgozott a Szilvási Feri bácsi. Ő évtizedeken keresztül közbiztonsági parancsnok volt Szabolcs megyében. Kisujjában volt a közbiztonsági szabályzat, tehát őt nem lehetett megvezetni körzeti megbízottakkal, járőrökkel, önkéntes rendőrökkel kapcsolatban. Én Vértesszerkesztősége alatt kerültem a laphoz, akit követett dr Toldy József alezredes. Nagyon egyenes ember volt. Az ő ideje alatt sok változás következett be a szerkesztőség szellemében. Megszűnt az a vonalasság, merevség, ami addig jellemezte a lapot. A helyettese, Katona József alezredes, aki később főszerkesztő lett, az már katonásabb volt

A szerkesztőségben kihirdette, hogy a munkaidő reggel 8-kor kezdődik, és délután 5.-ig tart. Volt olyan eset, pont Mattyasovszky Jenővel voltunk. Reggel 8-ra bementünk, beültünk az autóba, irány Békéscsaba. Ott megebédeltünk, majd beültünk az autóba, és visszaértünk 5 órára..

Kérdezte a főszerkesztő: - Hol az anyag? - Nincsen. mondtuk, hiszen 5-re vissza kellett érnünk, addig tart a munkaidőnk. No akkor ez a munkaidő dolog el lett felejtve.

Nálunk nem lehetett betartani a munkaidőt. Ha kellett, hajnalban éjszaka, ünnepnap mentünk.

*A kép bal oldalán
Beke Béla, jobb
oldalán
Martinkó Károly veszi
át kitüntetését*

Sok protokoll fotót is kellett csinálni a munkánk során. Sokszor kísértünk delegációkat, akkor kicsit közelebb kerültünk a kísért személyhez. A belügyi vezetéstől általában félték az emberek, pedig nem kellett volna, emberi volt mindegyik. Benkeitől kezdve a Ladvánszkyig . ha valami gondunk volt a munkával, a technikával, vagy bármi-vel.

Volt, ahol nekünk is megtiltották a fotózást. Delegációk kísérésénél, előre meg kellett beszélni az ottani objektum vezetőjével, hogy hol lehet fényképezni, mit lehet és mit nem, ezt tudomásul vettük, amikor intett, hogy most lehet exponálni, akkor csináltuk meg a képet. Persze ezt a delegáció többi tagja nem vette észre. Ez annyira benne volt a vérünkben, hogy azoknál a kényes helyszíneken, mindig megbeszéltük előre....

A légi felvételeket minden esetben be kellett vinni a HM cenzori osztályára, nagyon szigorú szabályok voltak, mit, és hogyan kell fényképezni, viszonyítási pontokat, mondjuk folyókat, stb. ilyeneket nem engedett át a cenzor, azt a negatívon kihúzták, a többire ráírták, hogy „ENGEDÉLYEZVE!”. Ezeket aztán közölhettük. Voltak érdekes esetek is a protokollfotózás során. Egyszer Benkei, Biszku, Andropov, becsukták az ajtót a fehér teremben, én azt hittem, hogy most jön a szpícs, de nem, neki a megrakott asztaloknak. Mondom evés közben csak nem fényképezem le őket, úgy-hogy odamentem a miniszterhez, s súgtam neki:

- Miniszter elvtárs, kellene egy csoportképet készíteni az újságnak.

- Rendben van válaszolta, majd odament, és ő beállította, ki hova álljon, majd beállt középre:

Bartal Ferenc a magyar Rendőr fotórovatának vezetője Benkei miniszterrel beszélget. A miniszter mellett Beke Béla áll.

- Na tessék fényképezni! Lefényképeztem őket, erre mondtam, hogy csináljak még egyet, hátha nem sikerült. Csináltam még egyet, aztán még egyet. Attól kezdve megállásom nem volt

- Én evvel, te avval. Átölelték egymást, mint a haverok szokták, közben az én kezembe is nyomtak italt, azt hittem üdítő, de vodka volt, ilyen én is. Ez így ment egy jó darabig, amikor odamentem a Ladvánszky tábornokhoz, s mondtam, hogy haza szeretnék menni. Szólt a sofőrjének, arra nem emlékszem, hogyan kerültem haza, másnap reggel a feleségem kérdezte, hogy este fürödtem?

Csak azért, mert minden vizes volt, csak én voltam száraz!